

Hotel Roque de castro

Roy Slaterus

Een zomerse namiddag in Funchal, Madeira. Ik doorkruis het centrum van de stad op zoek naar een kantoorboekwinkeltje om een notitieboekje te kopen, waarin ik mijn recente belevenissen kan vastleggen. Om me heen gebeurt er van alles. Een centrum van activiteiten. Een centrum van toerisme. Mobiele telefoon en creditcard zijn hier duidelijk niet onontdekt gebleven. Ik baan mezelf er een weg door, ondertussen elke etalage nauwkeurig verkennend. Honderden mensen passeren mij, en vaak verbaas ik me over hun uiterlijk. Het lijkt wel alsof iedereen op weg is naar een feestje; haartjes gekamd, kleertjes spik-span en een glimlach op het gelaat. Een Monarch fladdert onverstoorbaar boven de menigte. Ik sjok rustig verder. Het valt me op, dat iemand de radio luider zet, als Shaggy voorbij komt met zijn 'My angel', en ik vraag me af of deze artiest de vrouwen voor zijn videoclip in Funchal gevonden heeft. Een jong stel staat heftig zoenend op de boulevard. Romantiek zit in de lucht vandaag. Ik besluit om mijn zoektocht te staken. Babykleertjes, horloges en nagellak in alle kleuren. Maar een notitieboekje, ho maar... Er zit niets anders op dan mijn inspiratie nog wat langer vast te houden. Maar welk avontuur wilde ik eigenlijk op papier zetten?

Mijn vingertoppen scherpen door het zoute water, als ik vanuit het kleine speedbootje nog één keer omkijk. Ilhéu de Farol – een steile klif in zee – wordt langzaam kleiner. Ik verlang naar een douche en een maaltijd. In gedachte beleef ik de afgelopen twee dagen opnieuw. Ditmaal in sneltreinvaart. Afgaande op de dromerige blik in zijn ogen, doet Magnus hetzelfde. *"Ik heb zin in koffie!"* zegt hij.

Ilhéu de Farol is een piepklein eilandje en vormt het meest oostelijke punt van Madeira. Eigenlijk is het gewoon een grote, steile rots in zee. Nog geen honderd meter in lengte en grotendeels onbegaanbaar. Het wordt niet door mensen bewoond. Alleen een vuurtoren boven op de klif en een schuurtje halverwege doen ons beseffen dat wij niet als eerste voet aan land hebben gezet. Dankzij de medewerking van de beheerder van het gebied zijn wij in staat het te bezoeken. Kort voordat de schemering doorzet brengen wij onze bagage onder in het schuurtje, dat wij vanaf dat moment ons 'hotel' noemen. Niet veel meer dan een klein donker hol stinkend naar olie. Desalniettemin verdient het volgens ons

minstens twee sterren; voor het fraaie uitzicht over de Atlantische Oceaan en voor het duurzame materiaalgebruik zonder overbodige luxe.

De duisternis is juist ingevallen, wanneer een Kuhls Pijlstormvogel luid roepend zijn komst op het eiland verraad. Als een lichte schim zien wij het dier kortstondig tegen de sterrenhemel afsteken. Er volgen meer vogels en weldra klinkt het klagelijke *euhr auw... euhr auw ... uw AUW AUW* vanuit alle richtingen. Ik luister aandachtig en fantaseer over de geluiden van de andere zeevogels die hier ook broeden en 's nachts aan land komen. Ondertussen dood ik de tijd een beetje door met behulp van mijn zaklamp een comfortabele slaappleats op te sporen. De schaarse, enkelhoge vegetatie zal later vannacht als bed dienst moeten doen. Ik rol mijn slaapzak er alvast op uit.

Wat kunnen we nog verwachten, voordat de zon weer opkomt? Zullen meer vogels hun schuilplaatsen op zee verlaten? Zal het eiland echt tot leven komen? Ik heb goede hoop, en maak mezelf wijs, dat het eigenlijk niet anders kan. Na alle moeite om hier te geraken, lijkt een beloning toch op zijn plaats. Gedachten die passen bij de stilte voor de storm. De akelige onzekerheid die hoort bij het bestaan van een vogelaar. Herinneringen aan zoveel vergelijkbare momenten en aan vergeefse pogingen. Een vallende ster langs de hemel treitert de bijgelovigen. Uiteraard doe ik een wens. De tijd verstrijkt en ik bekijk de vele lichtjes aan de horizon. Het vliegveld en de stad. Ik stel me voor, dat de terrassen vol zijn en dat de flessen Coral geopend worden. *Euhr auw ... euhr auw... uw AUW AUW...* En ik ben weer terug in de realiteit van deze kale rots.

Nieuwsgierigheid naar het leven tussen de rotsblokken vlakbij de zee doet ons besluiten af te dalen. Zoals gewoonlijk kan ik het tempo van Magnus op het hellend vlak niet volgen. En dus klauter ik in mijn eigen ritme over de rotsen met het licht van mijn lantaarn vlak voor mijn voeten gericht. Het geruis van de zee beneden me wordt gaandeweg luider en de muur aan mijn rechterhand werpt een schaduw op. Plotseling begint Magnus te roepen over een Bulwers Stormvogel en in een mum van tijd heb ik de opgelopen achterstand weggewerkt. Dit keer blijf ik daarbij op de been. Met gedooft lantaarns staren we allebei in de duisternis. En af en toe verschijnt er een donkere schim, die als een enorme vleermuis voorbij scheert. Laag over de grond, zodat we hem moeilijk kunnen volgen. In stilte probeer ik elke beweging op te sporen. Ik ben daarbij zo geconcentreerd dat mijn mond ervan open is gevallen. En alsof het zo heeft moeten zijn, vliegt de Bulwers er direct in... Even sta ik te trillen op mijn benen, maar gelukkig loopt het allemaal met een sisser af. En met de smaak van rotte vis in mijn mond en de geur van het vogelhospital in mijn neus, vervolg ik de afdaling.

Steeds meer vogels verschijnen ten tonele. Niet alleen in de lucht boven ons, maar ook pal onder onze voeten. Vanuit holen in de grond of onder rotsblokken vandaan klinken raadselachtige geluiden. Het zachte geblaf van een Bulwers Stormvogel overstemt amper het geblulder van de oceaan. *Uhr-uhr-uhr-uhr-uhr...* De vogel tolereert mijn aanwezigheid. Van dichtbij bestudeer ik de dikke snavel, de wigvormige staart en het glanzende oog. Vóór vandaag kende ik Bulwers uitsluitend als een donker stipje, stuiterend over de woeste baren. Vergelijkbaar met het beeld, dat een Vaaltje achterlaat, op een winderige septemberdag bij Bloemendaal aan Zee. De ontmoeting van vandaag is een stuk persoonlijker.

Al ruim een uur zit ik ademloos op een rotsblok, omgeven door vogels. Ook Madeirastormvogeltjes mengen zich in het gedrang. Onhandig dansen ze over het oneffen landschap. Het lijkt alsof ik een onbekend obstakel voor ze ben, want regelmatig klimmen ze pas op het allerlaatste moment over mijn hoofd. Snelle vleugelslagen en een witte stuit. Vrolijker klinkt het snelle *Chichichuie*. Hoe dapper moet je zijn om je leven te wijden aan het ritme van de hoge golven, windvlagen, en zwart gesteente? 'Roque de castro' zoals de Portugezen deze vogel noemen. Met zijn 20 centimeter de oceanen trotserend. Een eindje verderop heeft Magnus tussen de keien een ruimte gevonden, waaruit hoge fluittonen en een snorrend gespin ten gehore worden gebracht. Kennelijk een broedplaats van meerdere paren. Ik veronderstel dat hij nu de geluidsopname kan maken, waarvoor deze hele expeditie op touw is gezet.

Wanneer ik mijn ogen open, beseft een drietal hagedissen dat mijn slaapzak niet groot genoeg is voor vier. Via mijn armen, nek en gezicht nemen ze de benen. De zon staat inmiddels hoog aan de hemel. Badend in het zweet kruip ik onder de dekens vandaan. "*Goed geslapen?*" klinkt het van rechts. Mompelend geef ik te kennen, dat het wel meeviel en slaperig staar ik een tijdje voor me uit. Afgezien van het geruis van de zee is het stil. Het lijkt alsof het eiland tijdens mijn slaap een metamorfose heeft doorgemaakt. Van een sprookjesachtige thuishaven voor honderden zeevogels is het veranderd in een kale rots zinderend van de hitte. Waar zijn ze gebleven? Heb ik alles gedroomd? Ik speur de horizon af, maar vind geen antwoord op mijn vragen. De geur van zeevogels zit echter nog in mijn neus. Ik neem een slok water en ga op zoek naar een appeltje. Een vijftal hagedissen schiet uiteen, als ik begin te graaien in de tas met etenswaar. Lachend vraagt Magnus of ik in de gaten heb gehad, waar ik precies geslapen heb. Dan wijst hij me op de aanwezigheid van twee donzige kuikens, die op een steenworp afstand van mijn slaapzak tussen de rotsen zitten. Ronde zwarte bolletjes met oogjes diep in het pluis. Onnozel kijken ze vanuit hun veilige schuilplaats de wijde wereld in. Ik heb dus niet gedroomd.

Een bizarre plek, waar de dagen loom voorbijgaan en een palmboom met kokosnoten niet zou misstaan. Waar je een hangmat in de schaduw zou wensen en een duik in zee neemt. Of gewoon een beetje lanterfant. Als kwajongens vangen we hagedissen bij hun staart, want voorlopig gaan we toch nog niet naar huis. Alles in afwachting van de duisternis.

Als ik langs de jachthaven loop besef ik opeens wat die twee nachten op Ilhéu de Farol voor mij zo speciaal maakte. Het was niet zo zeer het observeren van felbegeerde vogelsoorten. Zelfs niet het feit dat het de mysterieuze zeevogels betrof, die al zo lang tot mijn verbeelding spreken. Nee... Het was het gevoel, dat ik toeschouwer was van een onbekende wereld. Een wereld met andere hoofdrolspelers, die precies weten waarvoor ze gekomen zijn. Die weten wat ze te doen staat. Mijn plaats, daarentegen, bevond zich slechts langs de zijlijn. Met wankele benen op de duistere rotsen. Omdat ik de taal niet spreek en omdat ik anders gewend ben. Eigenlijk heb ik hetzelfde gevoel hier in Funchal, waar het ordinaire stadsleven – met rotzooi en zwervers – verdrongen lijkt te zijn door luxe hotels en restaurants, banken en jachten. Een mooie wereld, waarin voor mij van alles te ontdekken valt. Als een klein kind dat voor het eerst om zich heen kijkt. Inmiddels heb ik mijn notitieboekje gevonden en neem ik plaats op een bankje in het park om eens lekker te gaan schrijven over dat onbewoonde eilandje met dat vijfsterrenhotel en die gastvrije wezens. Een Kanarie zingt zijn liedje.

R. Slaterus, Patiëntiestraat 3, 2011 DL Haarlem